

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

ประจำเดือนกันยายน พุทธศักราช 2560

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง

สรุปลสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ปี 2560

(ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2560)

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ประเทศไทย

จากข้อมูลเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง วันที่ 2 ตุลาคม 2560 ประเทศไทย พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ 135,267 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 206.75 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 35 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายร้อยละ 0.02 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1: 1.10 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 15-24 ปี (ร้อยละ 12.76) 10-14 ปี (ร้อยละ 11.01) และ 35-44 ปี (ร้อยละ 10.29)

ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคกลาง 299.80 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ภาคเหนือ 220.86 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 156.03 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 83.74 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

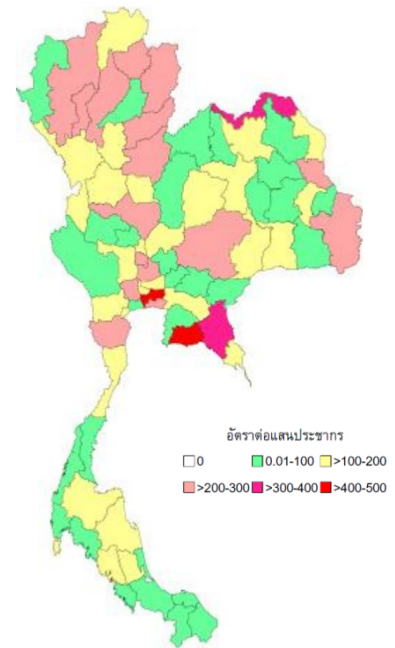
จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 5 อันดับแรกคือ กรุงเทพมหานคร 648.47 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ระยอง 630.49 ต่อประชากรแสนคน จันทบุรี 479.03 ต่อประชากรแสนคน หนองคาย 460.24 ต่อประชากรแสนคน และ เชียงใหม่ 393.36 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่เขตสุขภาพที่ 9

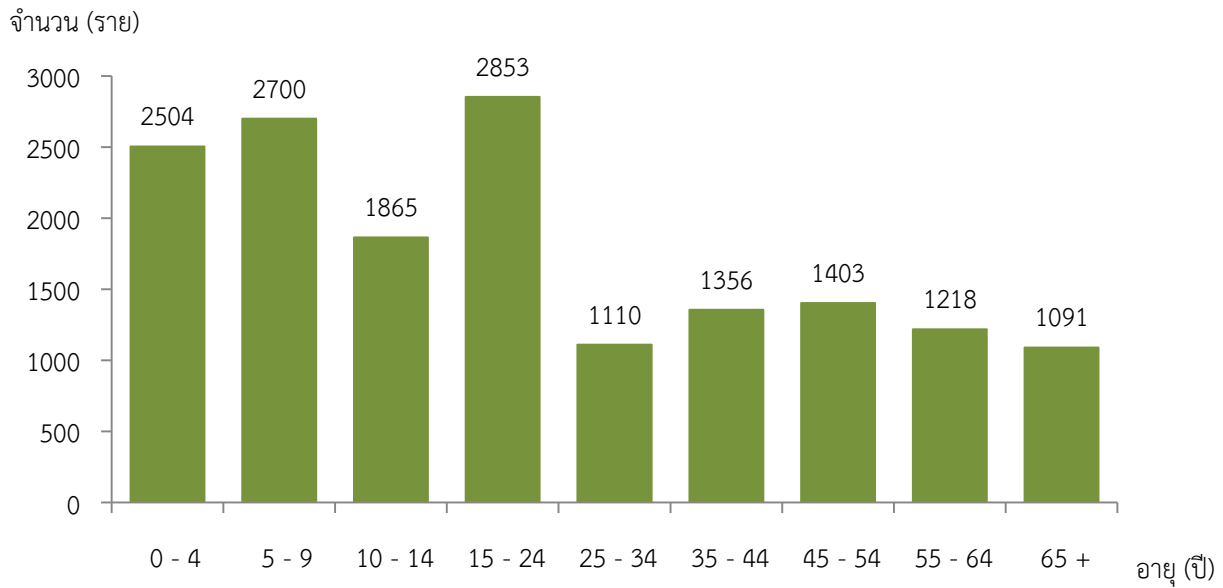
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ในเขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 16,100 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 239.19 ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิตในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา 23 ราย (จังหวัดนครราชสีมา 23 ราย) คิดเป็นอัตราป่วยตายร้อยละ 0.14

การกระจายของโรคตามลักษณะบุคคล

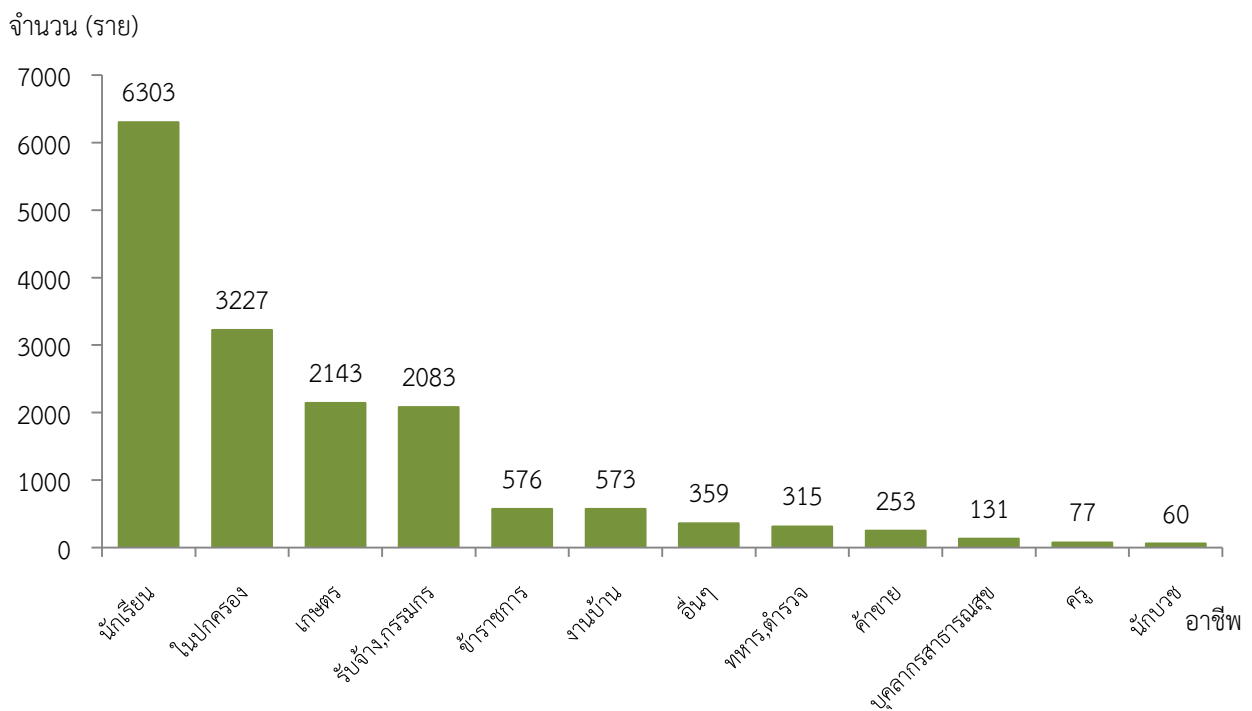
อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงคิดเป็นอัตราส่วน 1:1.07 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบมีอัตราป่วยมากที่สุดในกลุ่มวัยนักเรียนคือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี 2,853 ราย (ร้อยละ 17.72) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5-9 ปี 2,700 ราย (ร้อยละ 16.77) และกลุ่มอายุ 0-4 ปี 2,504 ราย (ร้อยละ 15.55) ตามลำดับ ดังรูปที่ 2 อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุดคือนักเรียน 6,303 ราย (ร้อยละ 39.15) รองลงมาคือ อยู่ในความปกครอง 3,227 ราย (ร้อยละ 20.04) และอาชีพเกษตรกร 2,143 ราย (ร้อยละ 13.31) ดังรูปที่ 3

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ประเทศไทย ปี 2560

รูปที่ 2 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำแนกตามกลุ่มอายุ
ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

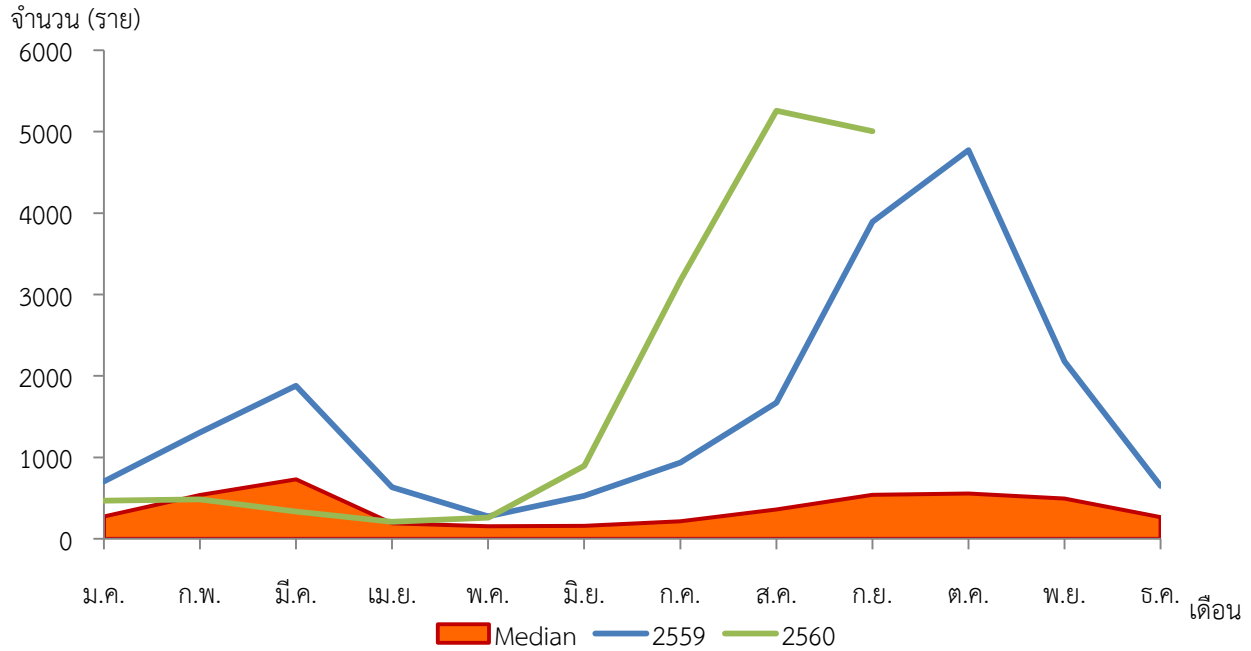
รูปที่ 3 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำแนกตามอาชีพ
ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

การกระจายของโรคตามลักษณะเวลา

เมื่อพิจารณาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่โดยเปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2555-2559) พบว่าผู้ป่วยในปี 2560 มากกว่าค่ามัธยฐานตั้งแต่เดือนเมษายน โดยมีแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นและเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 กับปี 2559 พบว่าผู้ป่วยในปี 2560 มีผู้ป่วยมากกว่าปี 2559 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นดังรูปที่ 4

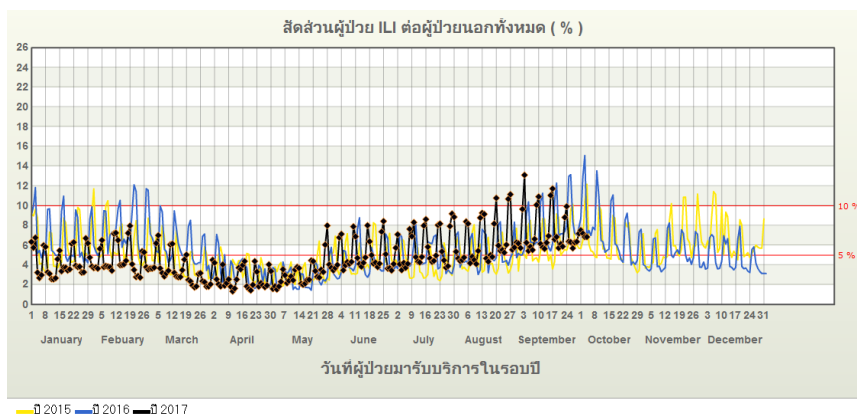
กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมาประจำเดือนกันยายน

ค่าสัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560 จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ มีสัดส่วนILI ต่อผู้ป่วยนอกเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ร้อยละ 5 ดังนั้นจึงควรติดตามแนวโน้มเพิ่มขึ้นของของผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่และ ILI ในพื้นที่ หากมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในหลายสถานพยาบาลให้พิจารณาดำเนินการตามแผนเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับจังหวัดรายละเอียดดังรูปที่ 57 และ 8

รูปที่ 4 กราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำแนกรายเดือนเขตสุขภาพที่ 9เปรียบเทียบข้อมูลปี 2560กับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง(2555 - 2559)และปี 2559

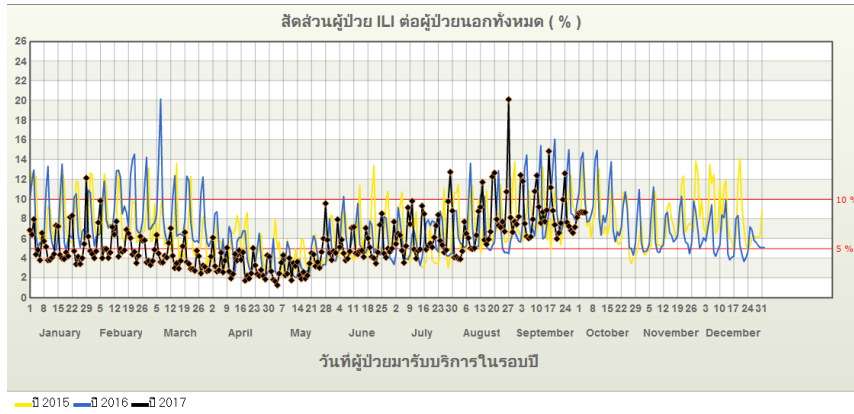
ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

รูปที่ 5 สัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก จังหวัดนครราชสีมา ปี 2560

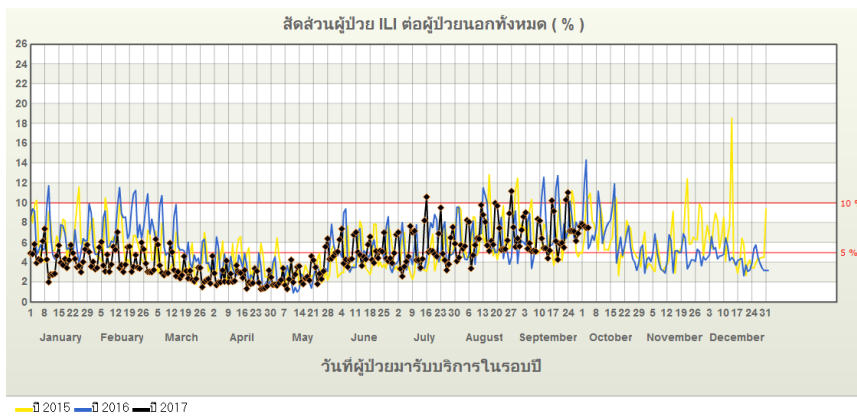
ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาของกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมาประจำเดือนกันยายน

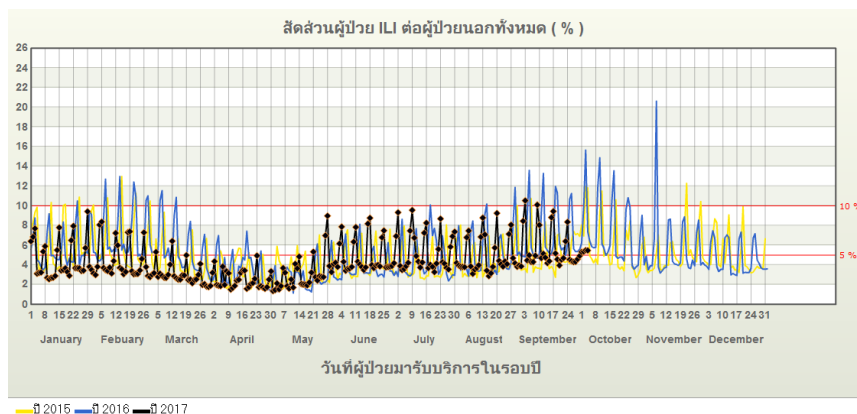
รูปที่ 6 สัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2560

ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาของกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

รูปที่ 7 สัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก จังหวัดสุรินทร์ ปี 2560

ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาของกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

รูปที่ 8 สัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก จังหวัดชัยภูมิ ปี 2560

ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาของกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

กลุ่มระบาดวิทยาและข่าวกรอง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมาประจำเดือนกันยายน

การกระจายของโรคตามลักษณะพื้นที่

จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ จังหวัดนครราชสีมา 363.97 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือจังหวัด จังหวัดบุรีรัมย์, ชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์มีอัตราป่วย 177.59, 156.97, 141.42 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับซึ่งเมื่อเปรียบเทียบอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกปี 2560 กับปี 2559 ในเวลาเดียวกันพบว่า ปี จังหวัดชัยภูมิ มีอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ใกล้เคียงกันแต่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์มีอัตราป่วยมากกว่าปี 2559 รายละเอียดดังตารางที่ 1 ซึ่งเมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ระดับอำเภอพบว่า มีการระบาดในพื้นที่ 88 อำเภอ ในเขตพื้นที่สุขภาพเขต 9 ดังแสดงในรูปที่ 9 โดยอำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา 1,018.84 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคืออำเภอ เมือง จังหวัดนครราชสีมา 911.13 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอ บ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ 681.04 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ปี 2560 และปี 2559 ในเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ปี 2560 (1 ม.ค.60 – 30 ก.ย.60)		จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ปี 2559 (1 ม.ค.59 – 30 ก.ย.59)		อัตราป่วยปี 60/ปี59 (เท่า)
	จำนวน (ราย)	อัตราป่วย*	จำนวน (ราย)	อัตราป่วย*	
นครราชสีมา	9538	363.97	7345	280.29	1.30
บุรีรัมย์	2809	177.59	1891	119.55	1.49
ชัยภูมิ	1785	156.97	1682	147.91	1.06
สุรินทร์	1968	141.42	890	63.95	2.21

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

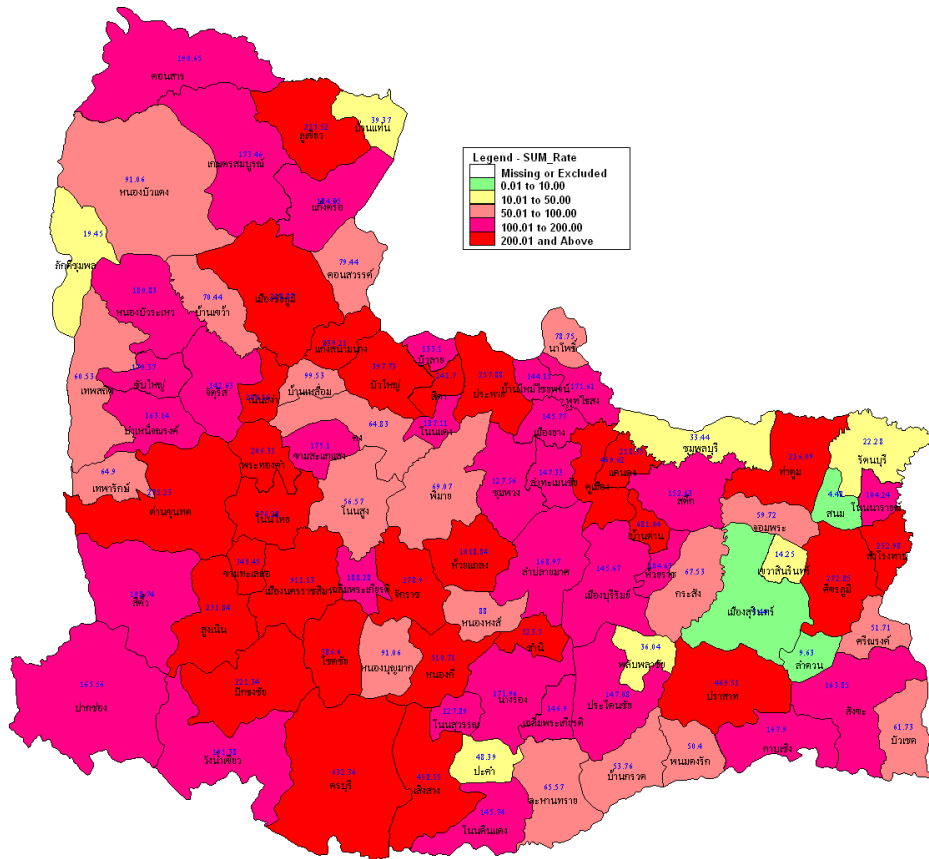
ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่สูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2560 และเดือนกันยายน 2560 รายอำเภอ

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. 2560 ถึง วันที่ 30 ก.ย.2560 (รวมทั้งสิ้น 16,100 ราย)					อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรกในสิงหาคม ระหว่างวันที่ 1 ก.ย. 2560 ถึง วันที่ 30 ก.ย. 2560 (รวมทั้งสิ้น 5,007 ราย)				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนผู้ป่วย	อัตราป่วย*	ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนผู้ป่วย	อัตราป่วย*
1	ห้วยแถลง	นครราชสีมา	771	1018.84	1	ห้วยแถลง	นครราชสีมา	419	553.69
2	เมือง	นครราชสีมา	4119	911.13	2	บ้านด่าน	บุรีรัมย์	74	238.85
3	บ้านด่าน	บุรีรัมย์	211	681.04	3	เมือง	นครราชสีมา	995	220.1
4	ครบุรี	นครราชสีมา	605	632.36	4	หนองกี่	บุรีรัมย์	127	181.17
5	ขำนิ	บุรีรัมย์	183	523.5	5	ครบุรี	นครราชสีมา	165	172.46
6	หนองกี่	บุรีรัมย์	358	510.71	6	ปราสาท	สุรินทร์	267	170.79
7	คูเมือง	บุรีรัมย์	317	469.62	7	เสิงสาง	นครราชสีมา	116	165.19
8	ปราสาท	สุรินทร์	734	469.51	8	ประทาย	นครราชสีมา	111	142.41
9	เสิงสาง	นครราชสีมา	322	458.55	9	คูเมือง	บุรีรัมย์	94	139.26
10	บัวใหญ่	นครราชสีมา	331	397.73	10	ขามทะเลสอ	นครราชสีมา	40	135.47

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

รูปที่ 5 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2560 จำแนกรายอำเภอในเขตพื้นที่สุขภาพเขต 9
ที่มา : รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2560

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนอยู่ในกลุ่มอายุ 15-24 ปี และ 5-9 ปี เมื่อเปรียบเทียบผู้ป่วยปี 2560 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2555-2559) พบว่า ผู้ป่วยในปี 2560 มากกว่าค่ามัธยฐาน ตั้งแต่เดือนเมษายน โดยมีแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นและเมื่อเปรียบเทียบใน ปี 2560 กับปี 2559 พบว่าผู้ป่วยในปี 2560 มีผู้ป่วยมากกว่าปี 2559 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นโดยค่าสัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอกในเดือนกันยายน จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ มีสัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอกเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ร้อยละ 5 ดังนั้นจึงควรติดตามแนวโน้มเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่และ ILI ในพื้นที่ หากมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในหลายสถานพยาบาลให้พิจารณาดำเนินการตามแผนเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับจังหวัด ซึ่งจากการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพคาดว่า จะมีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่หรือกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝนและอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ในพื้นที่ ดังนี้

1. เฝ้าระวังผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ในพื้นที่ โดยเฉพาะเด็กเล็กในศูนย์เด็กเล็กและกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน กรณีที่มีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จะต้องดำเนินการ สอบสวนโรคเฉพาะรายทุกราย และถ้าทีมเฝ้าระวังโรคตรวจพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ตั้งแต่ 5 รายขึ้นไปในพื้นที่ชุมชนเดียวกันภายใน 1 สัปดาห์ จะต้องดำเนินการสอบสวนโรคกรณีเกิดการระบาด และควบคุมโรคในพื้นที่

2. รมรงค์การฉีดวัคซีนไข้วัดใหญ่ในลุ่มเสี่ยง ดังนี้

- หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป
- เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี
- ผู้มีโรคเรื้อรัง คือ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน
- บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
- กลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ผู้มีน้ำหนักตัวมากกว่า 100 กิโลกรัม ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมีย และผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

3. การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ประชาชน ในการรักษาสุขภาพให้แข็งแรง พักผ่อนให้เพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และหากมีไข้สูง ไอ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ปวดศีรษะและอ่อนเพลียมาก ควรรีบไปพบแพทย์

4. การป้องกันโรคไข้วัดใหญ่ โดยการ “ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด”

ปิด คือ ปิดปากหรือจุมเวลาไอ จาม

ล้าง คือ มั่นล้างมือบ่อยๆ

เลี่ยง คือ หลีกเลียงการใกล้ชิดผู้ป่วย

หยุด คือ หยุดงานหรือหยุดที่จะอยู่ในที่ชุมชน